

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความตระหนักของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายอัจฉภูมิ บัคดียา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูรณ์ สุทธสุภา ประธานกรรมการ

อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฉิน ศรีมงคล กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความตระหนักของเกษตรกรตำบลในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภูมิหลังของเกษตรกรตำบล กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร และเพื่อศึกษาถึงทัศนคติของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับการรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร ประชากรที่ใช้คือ เจ้าพนักงานการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 138 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรตำบล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุโดยเฉลี่ย 41 ปี ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี และสมรสแล้ว เงินเดือนโดยเฉลี่ยของเกษตรกรตำบล 12,157.93 บาทต่อเดือน มีประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 16 ปี และการเยี่ยมเยียนเกษตรกรเฉลี่ย 12 ครั้งต่อเดือน เกษตรตำบลส่วนใหญ่มีความชำนาญด้านพืช มีจำนวนครัวเรือนที่เกษตรกรตำบลรับผิดชอบ

เฉลี่ย 1,334.39 ครั้งเรือน และเกษตรกรตำบลมีการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากโทรทัศน์มากที่สุด

สำหรับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรตำบลมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรและการใช้ปุ๋ยเคมีอยู่ในระดับสูง โดยมีความรู้ด้านการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและด้านการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร พบว่า เกษตรตำบลมีความตระหนักอยู่ในระดับมาก โดยมีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรอยู่ในระดับน้อย มีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมีอยู่ในระดับมาก และมีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรกับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความรู้ด้านการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยเคมีและความรู้ด้านการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร

Thesis Title The Awareness of the Sub-district Extension Officer
Concerning Environmental Problems Arising from
Agricultural Technology in Chiang Mai Province

Author Mr. Achapoom Bhatia

M.Sc (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof . Dr. Paiboon Suthasupa	Chairman
Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Member
Assist . Prof. Katin Srimongkol	Member
Assist . Prof. Dusdee Nalampang	Member

Abstract

The objectives of this research were to examine the awareness of the Sub - district Extension Officer in Chiang Mai concerning environmental problems arising from agricultural technology, to investigate the relationship between the background of the Sub - district Extension Officers and the awareness concerning environmental problems arising from agricultural technology and to identify the ways to maintain the environmental balance . Data were collected by means of questionnaires from 138 Sub - district Extension Officers in Chiang Mai province and analyzed by using SPSS computer programme.

It was found that most of the respondents were male, 41 years old on average, the domicile is Chaing Mai province, level of

education was baccalaureate, and married. They had an average agricultural income about 12,157.93 baht per month, 16 years working experience and had extension contact about 12 times per month. The majority of them specialized on plant science. Amount of household responsible was 1,334.39 on average and most of them obtained information about environment from television.

It was found that Sub-district Extension Officer had knowledge about agricultural technology and chemical fertilizer at high level, knowledge of using agricultural machine and pesticide at moderate level.

They had awareness about environmental problems arising from agricultural technology at high level, from use of agricultural machine at low level and from using pesticide at high level.

From research findings, it was found that the relationship between personal characteristics, socio - economic factors were not related to the awareness about environmental problems arising from agricultural technology, but the relationship between knowledge of using agricultural technology and the awareness about environmental problems arising from agricultural technology was found significantly related at 0.01 level, and knowledge of using agricultural machine related to the awareness about environmental problems arising from agricultural technology at 0.05 level, but knowledge of using chemical fertilizer and pesticide were not related to the awareness about environmental problems arising from agricultural technology at all.